

Utvalg: Loppa formannskap
Møtested: Kommunestyresalen, Loppa rådhus
Dato: 17.06.2021
Tid: 09:00

Forfall meldes til utvalgssekretær som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Stein Erland Thomassen	LEDER	AP
Maria Sotkajævi	MEDL	AP
Gøril Rydheim Henriksen	MEDL	U
Ståle Sæther	MEDL	H
Cato Kristiansen	MEDL	SV

UTVALGSLEDER: Stein Erland Thomassen
UTVALGSSEKRETÆR: Ann-Kathrine Holst-Olsen

Saksnr	Innhold	Lukket
PS 2021/85	Merknad til innkalling	
PS 2021/86	Merknad til sakliste	
PS 2021/87	Sandland brygge as søker herved om kjøp av eiendom med Gnr.5 Bnr. 5 , for næringsutvikling på Sandland	
RS 2021/43	Ymber as - klage på konsesjon til Bergsfjord kraftverk	
RS 2021/44	Orientering/eventuelt	

PS 2021/85 Merknad til innkalling
PS 2021/86 Merknad til sakliste

Dato: 08.06.2021
Arkivref: 2021/738-1 / 614

Frank Bækken

frank.baekken@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
2021/87	Loppa formannskap Kommunestyret	17.06.2021

Sandland brygge as søker herved om kjøp av eiendom med Gnr.5 Bnr. 5, for næringsutvikling på Sandland

Sammendrag

Det er viktig å presisere at søknaden som ble sendt i sept-20 endres fra opsjon til å kjøpe deler av tomten til å gjelde kjøp av hele tomten 5/5.

Sandland Brygge har så langt fått svært gode tilbakemeldinger hos norske gjester som gjerne vil komme tilbake til Loppa kommune.

Sandland brygge vil fortsatt satse med full styrke mot det norske markedet i tillegg til fisketurisme som er fullbooket ut 2022 og halve 2023.

De har kommet et steg vider i arbeidet med utviklingen av Sandland Brygge og utvidelsesplanene. De har i dette arbeidet engasjert egen prosjektleder og i tillegg knyttet til eksterne ressurser innenfor eiendomsforvaltning. I arbeidet med på å utvikle "nye boenheter" ser de et behov for å kunne erverve hele eiendommen 5/5. På eiendommen tegnes det nå i første byggetrinn 8-10 frittstående hotellrom, 1 servicebygg som skal inneholde alle hotell fasiliteter (foruten overnatting), 1 servicebygg i direkte tilknytning til gjestebrygge samt parkeringsareal.

Når eiendommen 5/5 er ervervet vil denne tomten sammen med nærliggende tomter detaljreguleres for deretter fremmes for kommunal godkjenning.

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

Loppa kommunestyre vedtar salg av kommunal eiendom med Gnr.5 Bnr.5 på Sandland.

Pris settes til kroner 25,- pr. kvadratmeter. Pris er satt lik andre salg av *rå tomt*. som kommunestyre har vedtatt.

Eiendom Gnr.5 Bnr.5 har en størrelse på 16980m², så salgsprisen er på 424.500, - NOK.

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 søknad_opsjon-5-5
- 2 Tillegg_søknad kjøp av tomt 55
- 3 Oversiktskart Sandland
- 4 Eiendom 5432 5 5

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Saksutredning:

Sandland Brygge as henviser til deres søknad angående opsjon på kjøp av deler av kommunal tomt 5/5 som ble sendt sept-2020.

De har kommet et steg vider i arbeidet med utviklingen av Sandland Brygge og utvidelsesplanene. De har i dette arbeidet engasjert egen prosjektleder og i tillegg knyttet til dem eksterne ressurser innenfor eiendomsforvaltning. I arbeidet med på å utvikle "nye boenheter" ser Sandland brygge et behov for å kunne erverve hele eiendommen 5/5.

På eiendommen tegnes det nå i første byggetrinn 8-10 frittstående hotellrom, 1 servicebygg som skal inneholde alle hotell fasiliteter (foruten overnatting), 1 servicebygg i direkte tilknytning til gjestebrygge samt parkeringsareal.

Når eiendommen 5/5 er ervervet vil denne tomten sammen med nærliggende tomter detaljreguleres for deretter fremmes for kommunal godkjenning.

Det er viktig å presisere at søknaden som ble sendt i sept-20 endres fra opsjon til å kjøpe deler av tomten til å gjelde kjøp av hele tomten 5/5.

Sandland Brygge har så langt fått svært gode tilbakemeldinger hos norske gjester som gjerne vil komme tilbake til oss i Loppa kommune. Vi vil fortsatt satse med full styrke mot det norske markedet i tillegg til fisketurisme som er fullbooket ut 2022 og halve 2023.

Sandland Brygge as har ansatt et ungt par (30 og 27 år) som starter hos dem 1. august. Disse har kompetanse på guiding på ski, kajakk, surfing, topptur sommer og isbrevandring i tillegg til flere andre praktiske egenskaper som kommer godt med ved å jobbe for Sandland Brygge.

De håper at kommunen ser med positivitet på utviklingen hos Sandland Brygge og dermed vil være med på å legge til rette for ytterligere vekst i bedriften.

Vurdering:

Loppa kommune
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord

Sandland 14.09.2020

SØKNAD OM OPSJON PÅ KJØP AV DEL AV KOMMUNAL EIENDOM GNR. 5 BNR. 5

Innledning

Fisketurisme er svært viktige for små bygder og samfunn langs kysten som i mange ti år har opplevd en jevn fraflytting. Næringen er svært distriktsvennlig og er med på å opprettholde sårbar og viktig infrastruktur i bygdene som hurtigbåt og ferge, butikk, bensinutsalg, skole m.m. Sandland Brygge har de siste 5 årene hatt 2-3 helårsarbeidsplasser og sysselsetter i tillegg 4-6 personer i løpet av sommersesongen. En viktig bedrift for den veiløse bygda Sandland i Vestre Loppa i Loppa kommune. For mange fiskecamper og spesielt i Finnmark har koronakrisen gitt et hardt slag i driften. Dette gjelder også Sandland Brygge. Først og fremst på grunn av beliggenhet slik som Sandland hvor det ikke finnes gjennomgangstrafikk, men det er en plass du reiser til.

Sandland Brygge AS ble etablert i 2010. Vi kjøpte det nedlagte fiskebruket på Sandland i Loppa kommune. Vinteren 2011 ble fiskebruket bygd om til 5 leiligheter og 30 senger og i mai 2011 kunne vi ønske velkommen til våre første gjester. Vårt mål, lagt inn i forretningsplanen i 2010, var og er fortsatt å bli det foretrukne rorbuanlegget i Finnmark.

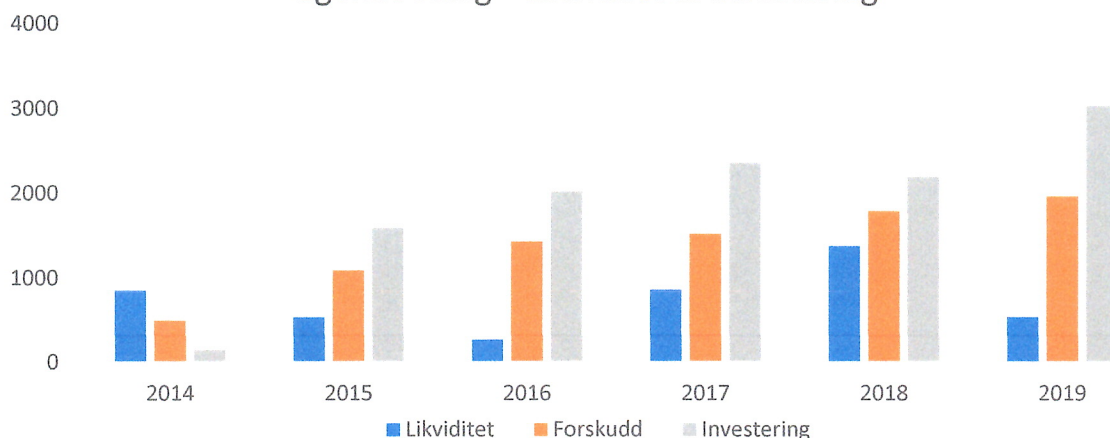
Med varierende resultater og stram likviditet de første 4 årene så tok vi i 2014 tok vi noen viktige valg;

1. Vi tok kontroll over bookingen og sa opp avtalen med turoperatør
2. Vi realiserte vår drøm om å skape en båt som var sikker, stabil og hadde god plass på dekk.

Egenbookingen ga umiddelbare resultater i form av at vi fikk likviditet til investeringer. Forskuddet ble innbetalt oss og ikke en turoperatør. Aller viktigst var den direkte kontakten med kunden allerede fra bestillingstidspunktet. Noe som har visst seg i disse korona tider å være svært viktig.

I bunnen helt siden oppstart har vi at et viktig mantra: Det som kan handles lokalt, skal handles lokalt. Alt av bygningsmateriell, båter, motorer, snekkertjenester og mat handles lokalt i kommunen.

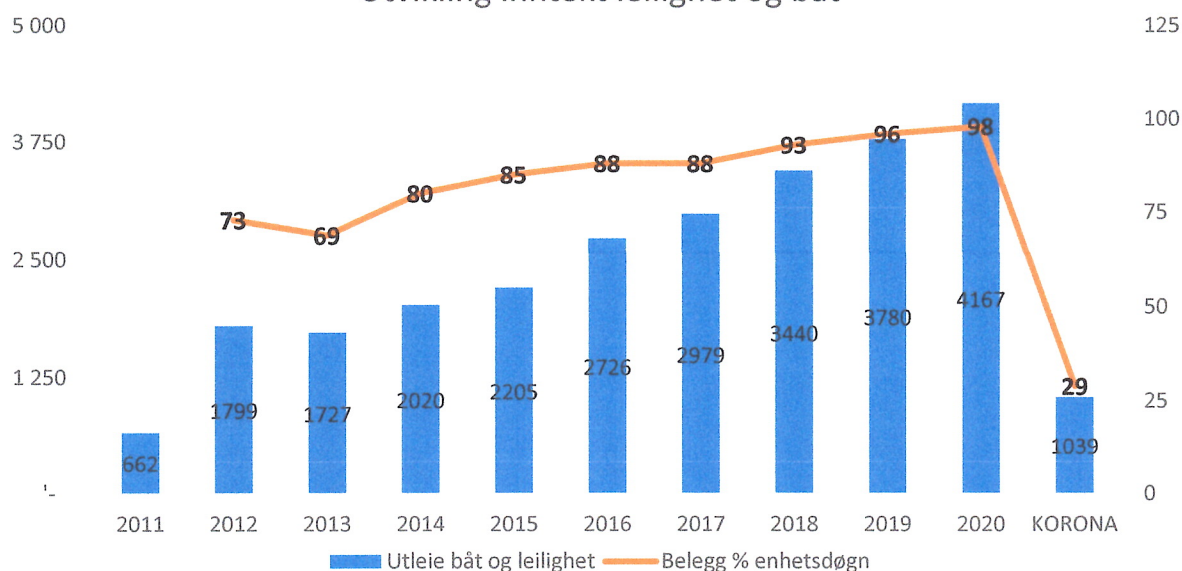
Egenbooking = Likviditet til investering

I samarbeid med De Wilde Slipp og Mek i Bergsfjord var vi med å skape den første Wildebåten. Den ble levert i mars 2015 og første året ble båten fikk våre gjester teste den en dag under sitt opphold. Tilbakemeldingene var helt fantastiske, og vi valgte å bytte ut båtparken vår over en 5 årsperiode. I 2019 fikk vi levert våre 3 siste wildebåtene og har nå 9 wildebåter totalt.

Sandland Brygge har vært en fisketuristbedrift i sterk vekst de siste årene. Hoveddelen av våre inntekter er utleie av boenhet og båt. I 2019 hadde vi 96% belegg på våre boenheter i sesongen som varte fra 20. mars til 1. oktober. 2020 hadde vi booket for 4,16 millioner eks. mva med en beleggsprosent på all time high på 98. Slik ble det dessverre ikke.

Utvikling inntekt leilighet og båt

Konsekvenser for Sandland Brygge i koronakrisen

Konsekvensene av korona krisen for Sandland Brygge ble store. Innreiserestriksjonene som varte helt til 15. juni medførte at alle bookinger fra og med mars til og med 14. juni ble kansellert. Vi hadde ingen gjester i mars, april og mai. På grunn av situasjonen ble 2 ansatte, permitterte. Dette førte til at daglig leder var eneste ansatt igjen i bedriften og hadde alt fokus på kundekontakt, avbestillinger, ombooking og refusjoner samt sikre finansiering til videre drift.

Den direkte kontakten med kunden ble helt fra 13. mars viktig. Tilbakemelding var at gjestene ønsket å komme straks grensen åpnet. Med de reiserestriksjoner som fra juni ble oppdatert hver 14. dag medførte det at det var vanskelig å satse stort på det norske markedet. De permitterte ble først tatt inn igjen i arbeid 1. juli.

Vi hadde bra belegg i sommer og fram 20. august da landene i Europa igjen ble ilagt innreisekarantene. Fra 7. september fra campen igjen tom. Uklare regler rundt innreisekarantene medførte at Sandland Brygge valgte å kansellere bestillingene.

Belegg %	2020	2019	TOPP LISTE GJESTEDØGN	2020	2019
April	0 %	91 %	Finland	50,0 %	14,3 %
Mai	0 %	97 %	Tyskland	18,2 %	10,1 %
Juni	24 %	98 %	Norge	14,2 %	1,6 %
Juli	53 %	98 %	Storbritannia/ Irland	9,4 %	40,7 %
August	75 %	100 %	Latvia	2,6 %	1,3 %
September	13 %	96 %			

De norske turistene var hovedsakelig fra nærområdet eller hadde forbindelser til Sandland. Omsetningen fra det norske markedet medførte at vi kunne ta tilbake permitterte 14 dager før planen.

Vi har i løpet av sommeren fått sett Sandland fra den norske turistens øyne. Vi har et hav av muligheter rundt oss!

Omstilling

Natur i verdensklasse! Stillhet! Vandring både merkede og umerkede løyper, kajakk i havna, sykling til Øra, dyreliv. Uante mulighetene som vi har tatt for gitt i mange år. Været som en opplevelse og ikke som en hindring. Midnattssol fra fjelltoppen, mørketid og nordlyset vil sette ramme for et nytt satsningsområde med fokus på nærturisme og norske gjester først og fremst.

Vi skal utvikle Sandland Brygge som helårsdestinasjon med sesongbetonte aktiviteter, fokus på kortreist mat fra havet og nærhet til naturen. Vi vil også søke å miljø sertifisere bedriften da vi ønsker at vår drift skal være bærekraftig. Med dette ønsker vi å redusere vårt fotavtrykk samt at vi tydelig beviser at vi tar ansvar for miljøet.

Sandland Brygge er allerede godt gang med (støtte fra kommunen og fylkeskommunen) i å gjennomføre omstilling av bedriften til nye markeder/markedssegmenter samt styrke bedriftens markedsprofil og etablere egen kommunikasjonskanal inn i markedene på den digitale plattformen.

For å lykkes med denne omstillingen er nye boenheter med nær tilknytning til natur og havet et være eller ikke være. Dette er boenheter som skal tilfredsstille behov til vårt norske marked og de som søker en annen opplevelse en fisketurisme.

Målet er å sikre fremtidig omsetning, øke antall arbeidsplasser og drive en sunn helårsdrift ved Sandland Brygge.

Oppsummering

Loppa kommune og Sandland Brygge gjennomførte en forhåndskonferanse tirsdag 8.9.2020 på rådhuset. Sandland Brygge la frem konkrete planer for nye boenheter og beliggenhet.

I denne forbindelse søkes det opsjon på å kjøpe del av kommunal eiendom Gnr. 5 Bnr. 5 på Sandland med 2 års gyldighet.

Vi håper og tror kommunen ser verdien i denne utvidelsen samt at kommunen vil være behjelpelig og tilgjengelig slik at Sandland Brygge kan lykkes i sin omstillingsprosess.

Vedlegg

Kart over eiendommen Gnr/Bnr 5/5

Deres snarlige og velvillige behandling av vår søknad imøteses.

Med vennlig hilsen

Stina Halvorsen

Daglig leder

E-post: stina@sandlandbrygge.com

Mobil 926 13364

Loppa kommune
V/ administrasjonssjefen

mandag 7. juni 2021

Kjøp av tomt 5/5

Jeg henviser til vår søknad angående opsjon på kjøp av deler av kommunal tomt 5/5 som ble sendt sept-20.

Vi har kommet et steg vider i arbeidet med utviklingen av Sandland Brygge og utvidelsesplanene. Vi har i dette arbeidet engasjert egen prosjektleder og i tillegg knyttet til oss eksterne ressurser innenfor eiendomsforvaltning. I arbeidet med på å utvikle våre "nye boenheter" ser vi et behov for å kunne erverve hele eiendommen 5/5. På eiendommen tegnes det nå i første byggetrinn 8-10 frittstående hotellrom, 1 servicebygg som skal inneholde alle hotellfasiliteter (foruten overnatting), 1 servicebygg i direkte tilknytning til gjestebrygge samt parkeringsareal. Når eiendommen 5/5 er ervervet vil denne tomten sammen med nærliggende tomter detaljreguleres for deretter fremmes for kommunal godkjenning.

Det er viktig og presisere at søknaden som ble sendt i sept-20 endres fra opsjon til å kjøpe deler av tomten til å gjelde kjøp av hele tomten 5/5.

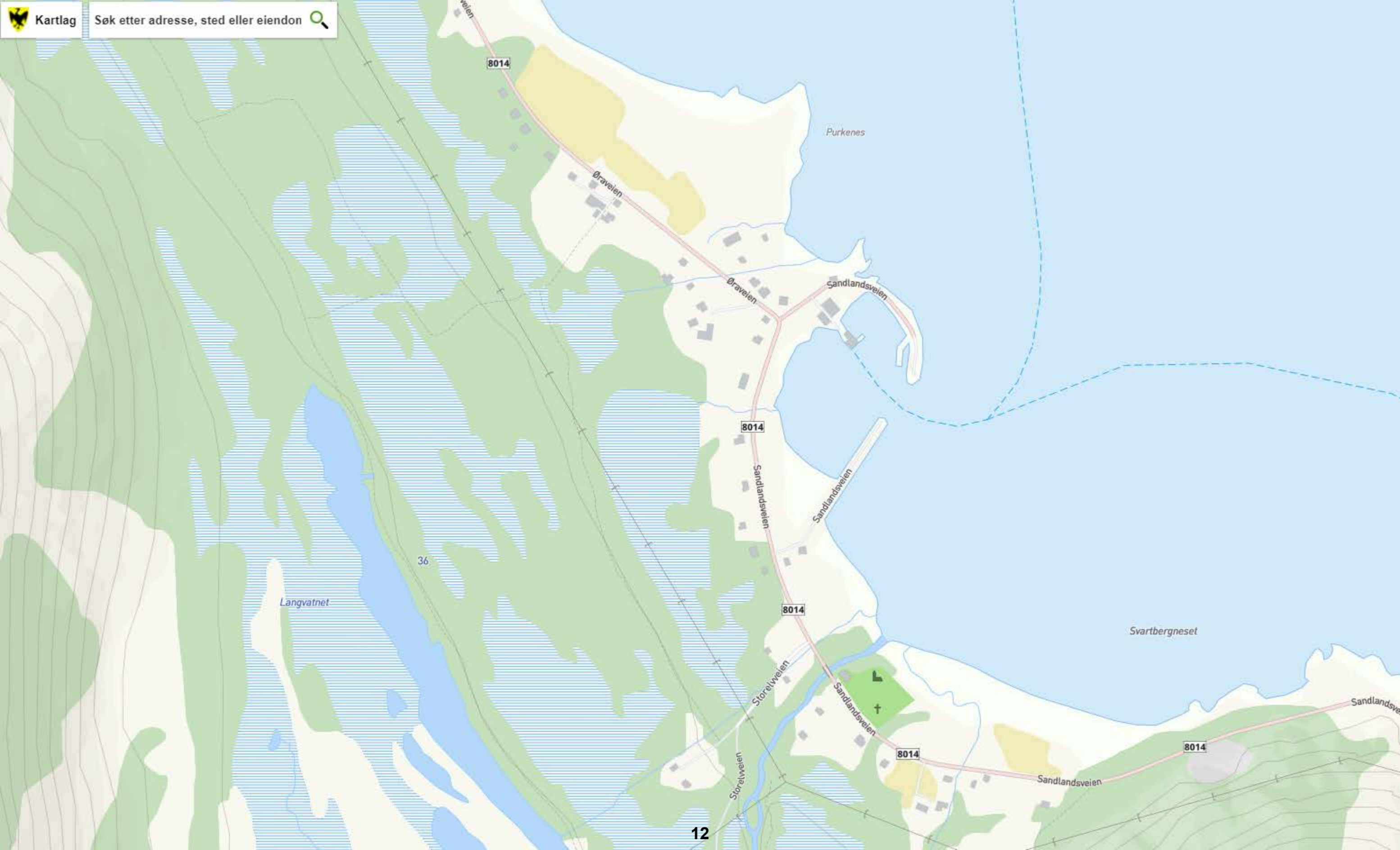
Sandland Brygge har så langt fått svært gode tilbakemeldinger hos norske gjester som gjerne vil komme tilbake til oss i Loppa kommune. Vi vil fortsatt satse med full styrke mot det norske markedet i tillegg til fisketurisme som er fullbooket ut 2022 og halve 2023.

Vi har ansatt et ungt par (30 og 27 år) som starter hos oss 1. august. Disse har kompetanse på guiding på ski, kajakk, surfing, topptur sommer og isbrevandring i tillegg til flere andre praktiske egenskaper som kommer godt med ved å jobbe for Sandland Brygge.

Vi håper at kommunen ser med positivitet på utviklingen hos Sandland Brygge og dermed vil være med på å legge til rette for ytterligere vekst i bedriften.

mvh
Stina Halvorsen
Daglig leder

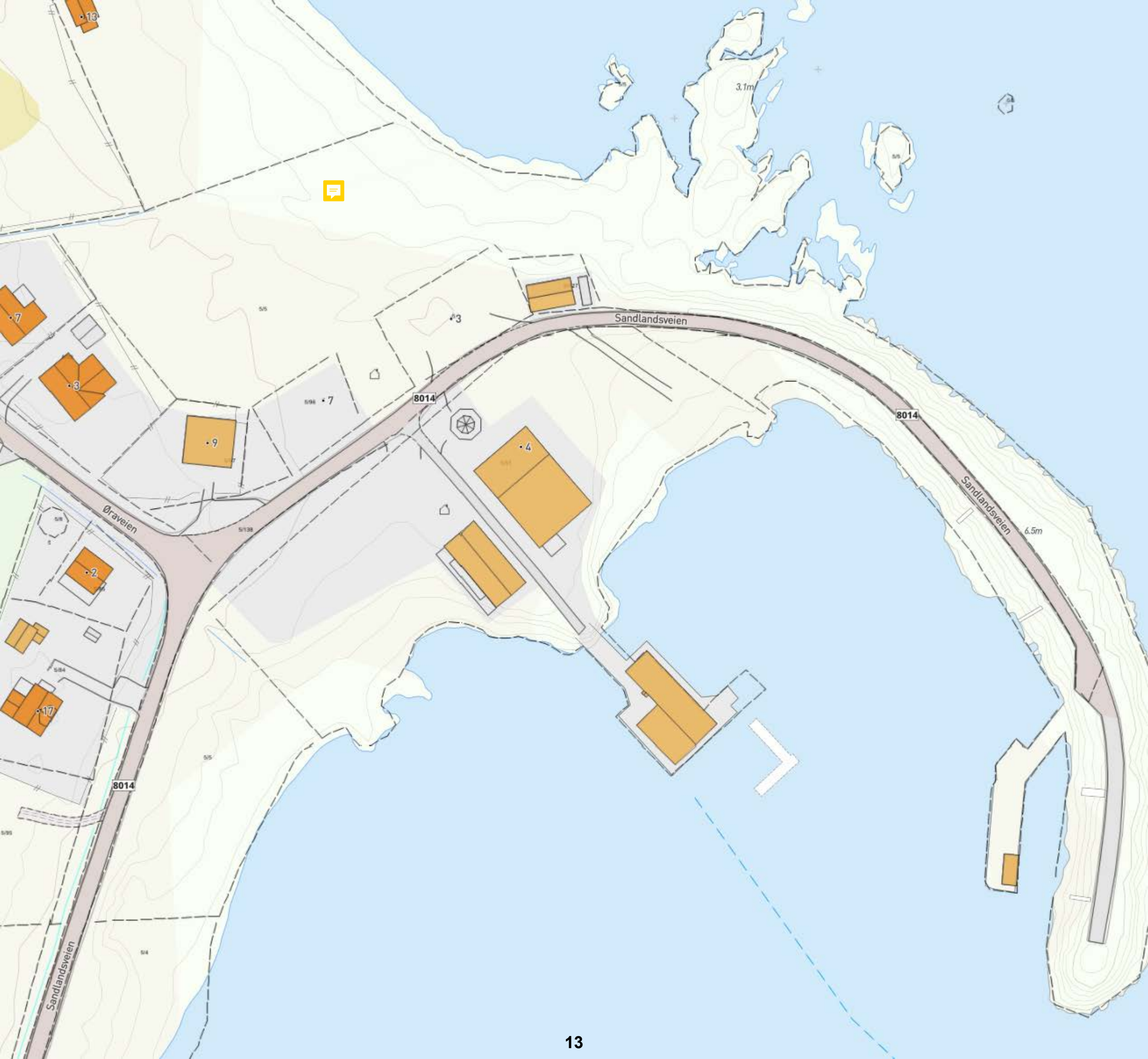

36

Langvatnet

Purkenes

Svartberneset

LOPPA KOMMUNE

Administrasjonssjef

Saksframlegg

Dato: 08.06.2021
Arkivref: 2021/699-5 /

Frank Bækken

frank.baekken@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
2021/43	Loppa formannskap Kommunestyret	17.06.2021

Ymber as - klage på konsesjon til Bergsfjord kraftverk

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har 04.12.2017 gitt Ymber AS (Ymber) tillatelse til økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk med endret reguleringsregime for Bergsfjordvatnet. Vedtaket er påklaget av Loppa kommune, Bergsfjord utviklingslag og Bergsfjord Jeger og Fisk. NVE har vurdert klagen uten å finne grunnlag for å gjøre om på eget vedtak, og har sendt saken til departementet i brev av 28.02.2018.

Departementets vedtak

Klagene fra Loppa kommune, Bergsfjord utviklingslag og Bergsfjord Jeger og Fisk tas ikke til følge. Departementet mener fordelene ved økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk, på de nærmere angitte vilkår, er større enn ulempene for allmenne og private interesser jf. vannressursloven § 25. Departementet opprettholder NVEs tillatelse til å ta i bruk økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk. Departementet har justert vilkårene når det gjelder reguleringen av Bergsfjordvatnet. Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Ymber AS - klage på konsesjon til Bergsfjord kraftverk .pdf

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Saksutredning:

Vurdering:

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	18/419-	8. juni 2021

Ymber AS - klage på konsesjon til Bergsfjord kraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har 04.12.2017 gitt Ymber AS (Ymber) tillatelse til økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk med endret reguleringsregime for Bergsfjordvatnet. Vedtaket er påklaget av Loppa kommune, Bergsfjord utviklingslag og Bergsfjord Jeger og Fisk.

NVE har vurdert klagen uten å finne grunnlag for å gjøre om på eget vedtak, og har sendt saken til departementet i brev av 28.02.2018.

1. Bakgrunn

Bergsfjord kraftverk ble satt i drift i 1959, da eid av A/L Bergsfjord Kraftlag. Loppa kommune og huseierne i distriktet var andelseiere. Kraftverket leverte elektrisk kraft til bygdene Bergsfjord, Sandland og Sør-Tverrfjord. Nord-Troms Kraftlag AS overtok kraftverket i 1971. Kraftverket eies nå av Ymber Produksjon AS, et datterselskapet av Ymber AS.

Bergsfjordvatnet er regulert med 7 meter mellom høyeste regulerte vannstand (HRV) på kote 97 og laveste regulerte vannstand (LRV) på kote 90. Opprinnelig slukeevne var tidligere 0,55 m³/s. Årlig energiproduksjon har historisk vært om lag 2,5 GWh.

NVE anser Bergsfjord kraftverk som et lovlig bestående anlegg som fra tidligere ikke har tillatelse etter vassdragslovgivningen. Det foreligger følgelig ikke noe manøvreringsreglement for regulering av Bergsfjordvatnet eller krav til slipp av minstevannføring.

Tilløpsrøret til kraftverket og dammen ble fornyet i perioden 2001-2003. I forbindelse med gjennomføring av pålegg fra NVE knyttet til dammens betongkulvert, ble kraftstasjonens

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8148 Dep	Akersgata 59	22 24 90 90	Energi- og	Steinar Pettersen
0033 Oslo		Org.nr.	vannressursavdelingen	22 24 61 39
postmottak@oed.dep.no	oed.dep.no	977 161 630		

aggregat byttet ut i 2007. Ifølge Ymber var det nødvendig å øke slukeevnen i kraftverket bl.a. for å kunne tappe ned magasinet slik at det aktuelle pålegget kunne gjennomføres. Det nye aggregatet har en største slukeevne på 1,5 m³/s, som er en økning sammenlignet med tidligere slukeevne med 0,95 m³/s.

Nord-Troms Kraftlag AS søkte i 2009 om fritak fra konsesjonsplikt etter vannressursloven § 18. Økt slukeevne i kraftverket vil etter NVEs vurdering påvirke reguleringsregimet for Bergsfjordvatnet og vannføringen i Bergsfjordelva. NVE vedtok 11.06.2009 at økningen i slukeevnen var konsesjonspliktig, og Ymber søkte om konsesjon 18.05.2010.

NVE har 04.12.2017 gitt tillatelse til økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk med endret reguleringsregime for regulering av Bergsfjordvatnet. NVE har satt som vilkår at alt tilsig fra 1. juni skal gå til oppfylling av magasinet og slipp av minstevannføring inntil vannstanden når kote 96 (HRV-1). Ymber kan etter dette regulere vannstanden fritt mellom HRV og HRV-1 fram til 30. september. NVE mener dette manøvreringsreglementet ivaretar hensynet til landskap, fisk og friluftsliv uten at det går nevneverdig ut over produksjonen.

Av hensyn til landskap, friluftsliv og livsmiljøet i Bergsfjordelva, har NVE satt som vilkår at det skal slippes en minstevannføring på 90 l/s i perioden 1. juni - 30. september, og 30 l/s resten av året. Dette er på nivå med de beregnede 5-persentilene.

2. Klagene og innkomne innspill til departementet

Loppa kommune har klaget på NVEs vedtak i brev av 05.01.2018. Klagen lyder som følger:

«Loppa kommune klager på vilkårene i vassdragskonsesjonen. Loppa kommune mener at det ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til områdets betydning som rekreasjonsområde og elvas betydning som en viktig del av landskapsbildet sommerstid. Loppa kommune mener at vilkårene vil gi store negative konsekvenser for friluftsliv og landskapsbilde.

Begrunnelse for klagen

Loppa kommune kjøpte i 2009 eiendommen 14/6. Eiendommen ligger langs nordsiden av elva og et lite stykke østover på nordsiden av vannet. Eiendommen ble kjøpt med 50 % støtte fra statlige midler til sikring og utvikling av nærfriluftsområder og er registrert i Naturbase. Området er i Naturbase definert som av svært viktig verdi og med høy brukerfrekvens. Det er utarbeidet forvaltningsplan for området. Planen er godkjent av fylkesmannen i Finnmark.

Loppa kommune vektla i sin høringsuttalelse betydningen av Bergsfjordelva og Bergsfjordvannet som et lett tilgjengelig rekreasjonsområde. Loppa kommune mener at dette må tillegges stor vekt når konsesjonsvilkårene skal fastsettes. Den foreslåtte minstevannføring på 90 l/s i perioden 1. juni - 30. september vil være altfor liten til å kunne opprettholde den brusende elva som er godt synlig sommerstid.

Loppa kommune vektla også at det ikke skal være variabel vannstand i Bergsfjordvannet i sommerperioden. Variasjonen gitt i vassdragskonsesjonen vil gi en reguleringsssone som vil virke sterkt skjæmmende i landskapsbildet.»

Bergsfjord Utviklingslag har i klagen av 04.01.2018 gitt følgende oppsummering av klagen:

"Bergsfjord utviklingslag mener at de vilkår om reguleringsgrenser og vannslipping som er gitt i Vassdragskonsesjonen vil gi store negative konsekvenser for friluftsliv, landskap og næringsliv i området. De negative konsekvensene vil være av et slikt omfang for lokalsamfunnet at de overskrider fordelene ved tiltaket.

Bergsfjord kraftverk ble bygd ut i 1958 og satt i produksjon i 1959. Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva ble regulert, noe som medførte at Bergsfjordelva siden har vært tørrlagt ca. 9 måneder i året. NVEs vassdragskonsesjon vil resultere i at selv med den foreslåtte minstevannføringen vil elva framstå som tørrlagt i mer enn 11 måneder i året. Elveløpets beskaffenhet er slik at en minstevannføring på 90 l/s knapt vil være synlig.

NVEs vassdragskonsesjon betyr en vesentlig endring i forhold til manøvreringsmønsteret som har vært så langt i driften av kraftverket. Det åpnes for en "naturlig variasjon" i vannstanden sommerstid. Sletta innerst ved den østlige delen vil bli ødelagt som rekreasjonsområde. Den bruksmessige og visuelle opplevelsen av området blir vesentlig forringet. Bergsfjordvannet har i dag ingen "naturlig variasjon" i vannstanden. Vannet fylles i juni og vannstanden holdes på dette nivået (vann i overløpet, kote 97) til ut i september.

Samfunnsmessig har Bergsfjord innbyggere gjennom Bergsfjord kraftverk siden 1959 gitt et for bygda betydelig bidrag til storsamfunnet gjennom produksjon av miljøvennlig og fornybar energi. Produksjonen før ombyggingen i 2007 er anslått til 2,5 GWh pr år, noe som tilsvarer en redusert CO2-mengde på ca. 1300 tonn pr år siden 1959. Vi finner det urimelig at vårt nærmiljø skal belastes ytterligere gjennom en økt regulering av Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva.

Bergsfjord utviklingslag vurderer de samfunnsmessige konsekvenser slik:

- *Ymber vil få økte inntekter ved økt produksjon.*
- *I forbindelse med installasjon av nytt aggregat ble kraftverket fjernstyrt. Dette er et kostnadsbesparende tiltak for Ymber.*
- *For Bergsfjord betyr det bortfall av en arbeidsplass.*
- *Bortfall av arbeidsplasser bidrar ikke til å opprettholde lokal bosetning.*
- *Tiltaket vil medføre at Bergsfjord vil miste et av sine viktigste særpreg, nemlig et hvit brusende elv gjennom bygda. Synet og lyden av elva trekker mange til bygda sommerstid. Svikt i antall tilreisende vil ha negativ innvirkning på det lokale næringsliv.*

- *En utvidelse av Bergsfjord kraftverk vil ikke gi økning i skatteinntektene siden den foreslåtte utvidelse antas å få en negativ innvirkning på det lokale næringsliv.»*

Bergsfjord Jeger og Fisk har i e-post av 04.01.2018 sendt følgende klage:

«Bergsfjord Jeger og Fisk viser til brev datert 04.12.2017 med vedlegg der NVE gir Ymber AS tillatelse til å bygge og drive Bergsfjord kraftverk. Bergsfjord Jeger og Fisk vil med dette brevet klage på vedtaket.

Bergsfjord Jeger og Fisk representerer innbyggerne i Bergsfjord ("de allmenne og private interesser" ref. vannressursloven § 25). Vi registrerer at NVE i sin tillatelse har lagt liten vekt på vår høringsuttalelse. Foreningens formål er å knytte jegere og fiskere sammen i felles arbeid innen en forsvarlig forvaltning av vilt- og fiskebestanden i aktuelle områder og arbeide for å bedre befolkningens adgang til jakt og fiske. Økning av produksjon i Bergsfjord kraftverk har svært negative konsekvens for fiskebestand i Bergsfjordvannet. Oppvekstvilkårene for fisken (røye og ørret) er blitt vesentlig forringet fordi omtrent halve sjøarealet blir tørrlagt. Friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier blir sterkt redusert. Den populære rasteplassen/bålplassen som er anlagt i forbindelse med fiske innerst ved Bergsfjordvannet, vil bli lite attraktiv. Når vannet ikke er fylt opp, vil det bli et stort område som er tørrlagt fordi den indre delen av vannet er svært grunn.

Bergsfjord kraftverk ble bygd ut i 1958 og satt i produksjon i 1959. Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva ble regulert, noe som medførte at Bergsfjordelva siden har vært tørrlagt ca. 9 måneder i året. NVEs vassdragskonsesjon vil resultere i at selv med den foreslåtte minstevannføringen vil elva framstå som tørrlagt i mer enn 11 måneder i året. Elveløpets beskaffenhet er slik at en minstevannføring på 90 l/s knapt vil være synlig.

Etter Bergsfjord Jeger og Fisk's mening kan avbøtende tiltak ikke kompensere for de negative virkningene det foreslåtte manøvreringsreglement vil få på fiskebestand i Bergsfjordvannet, landskap og friluftsliv.

For øvrig si vi oss helt enig med klagebrevet Bergsfjord Utviklingslag har sendt inn, og som sendes med som vedlegg.»

Advokat Gunnar Lunde har ved flere anledninger, senest i brev av 27.05.2020, henvendt seg til departementet på vegne av Cort Buck Rustad vedrørende rettigheter til fallet i Bergsfjordelva. Det framkommer av kommunikasjonen at Rustad er grunn- og fallrettseier på deler av fallstrekningen, og at det ikke foreligger noen avtale mellom Ymber og Rustad. Advokat Lunde antar at klagen på konsesjonen til Ymber ikke kan sluttbehandles så lenge det ikke foreligger noen avtale mellom Ymber og Rustad, eller er fremmet ekspropriasjonsrettslige tiltak.

Advokat Ørjan Nilsen har i brev til departementet av 17.10.2019 på vegne av Loppa Eiendom AS vist til at økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk vil innebære økt støyforurensning og mindre vannføring i Bergsfjordelva. Selskapet planlegger å utvide reiselivsvirksomheten, og anser økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk å være en trussel mot driften av selskapet. Loppa Eiendom AS slutter seg til innsigelsene som Loppa kommune og Bergsfjord Jeger og Fisk

har fremsatt i saken. Videre påpekes det at kraftverkets bidrag til forsyningssikkerheten er begrenset, da det er strømforsyning til Bergsfjord fra to ulike transformatorstasjoner, og at en økning av slukeevnen i kraftverket derfor ikke er nødvendig for den lokale forsyningssikkerheten.

3. Departementets merknader

Tillatelse til økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk med endret reguleringsregime for Bergsfjordvatnet kan gis om "*fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser*", jf. vannressursloven § 25 første ledd. Departementet vil drøfte de merknadene i klagene som er nødvendig for å begrunne avgjørelsen. Departementet kan også ta hensyn til forhold som ikke er tatt opp i klagene. Departementet var på befaring av tiltaksområdet høsten 2019.

Departementet legger til grunn at Bergsfjord kraftverk var et lovlig bestående anlegg slik dette ble etablert i 1959. I henhold til vannressursloven § 66 kan eldre vassdragstiltak som ikke trengte tillatelse etter tidligere vassdragslovgivning, fortsette uten konsesjon. Det er kun økningen i slukeevne med påfølgende endring av reguleringsregimet for Bergsfjordvatnet som er vedtatt konsesjonspliktig og som vurderes opp mot vannressursloven § 25. Dette innebærer at Bergsfjord kraftverk fortsatt kan drives konsesjonsfritt slik det ble etablert i 1959.

Den viktigste samfunnsnyttene ved de omsøkte endringene i Bergsfjord kraftverk vil være økt produksjon av fornybar energi. Ifølge søknaden er økningen fra om lag 2,5 GWh/år til om lag 3,7 GWh/år. Ifølge nye tall fra NVE innebærer endringene en økning på om lag 0,5 GWh med NVEs vilkår knyttet til oppfylling av magasinet og slipp av minstevannføring.

Ymber har allerede investert i nytt aggregat med økt kapasitet i Bergsfjord kraftverk, og det medfører ingen nye kostnader knyttet til å ta i bruk kapasitetsøkningen i kraftverket.

Landskap

Slukeevnen i Bergsfjord kraftverk har fram til 2007 vært på om lag 70 % av middelvannføringen. Den begrensede slukeevnen har ført til et betydelig overløp over dammen (flomtap), slik at Bergsfjordelva i liten grad har framstått som regulert etter at magasinet er fylt opp om våren/forsommeren. Økt slukeevne til 190 % av middelvannføringen og en regulering av magasinet i samsvar med konsesjonen, vil både bidra til en reduksjon i antall dager med overløp fra Bergsfjordvatnet og til en mer begrenset vannføring i Bergsfjordelva.

Ymber har i søknaden lagt opp til at magasinet fortsatt skal reguleres fritt etter kraftverkets behov. Økt slukeevne i kraftstasjonen vil med denne forutsetningen innebære at magasinet i større grad enn tidligere vil ligge under HRV på sommeren og høsten. Dette vil også gjelde gitt NVEs konsesjonsvilkår, men begrenset til 1 meter under HRV. Både ved Ymbers omsøkte løsning og NVEs konsesjonsvilkår vil det i større grad enn tidligere medføre en synlig reguleringszone rundt magasinet.

Reguleringen av Bergsfjordvatnet i samsvar med NVEs vilkår, vil redusere flomtapet i kraftverket, uten at det er gjort beregninger av omfanget. Vannføring i Bergsfjordelva som følge av overløp fra dammen vil inntreffe senere, og ha kortere varighet utover høsten. Vannføringen i elva vil også være mindre enn tidligere som følge av den økte slukeevnen i kraftverket. Vannføringskurvene viser at det fortsatt vil være overløp en del av tiden i denne perioden.

Departementet har merket seg at det er viktig for lokalbefolkningen både at Bergsfjordvatnet er oppfylt om sommeren, og at vannføringen om sommeren bidrar til at Bergsfjordelva utgjør et tydelig landskapselement, noe som også er vektlagt av Loppa kommune.

Bergsfjordelva har tidligere hatt en vannføringsdynamikk som har gjenspeilet tilsiget etter at magasinet er fylt opp om våren/forsommeren. Etter departementets syn, vil denne dynamikken bli noe redusert ved å tillate en regulering av Bergsfjordvatnet med én meter om sommeren og fram til 30. september. Departementet mener at vannføringen i Bergsfjordelva kan ivaretas på et akseptabelt nivå ved å legge en noe sterkere begrensning på reguleringen av Bergsfjordvatnet enn hva som framgår av NVEs vedtak, ved at senking under HRV ikke tillates om sommeren. Dette vil i tillegg ivareta landskapsverdiene knyttet til Bergsfjordvatnet i samme periode.

Naturmangfold

Det er i forbindelse med søknaden fra Ymber gjennomført fiskeundersøkelser i Bergsfjordvassdraget, utført av Bioreg AS. I Bergsfjordvatnet er det en fin bestand av røye. Ifølge søknaden var det både ørret og røye i vatnet før reguleringen. Fylkesmannen i Finnmark påpekte i sin høringsuttalelse at LRV i Bergsfjordvatnet av hensyn til røyebestanden i vatnet bør settes til kote 92, ikke kote 90 som omsøkt, og at det må stilles krav til etterundersøkelser for å sikre røyebestanden i vatnet.

Bergsfjordelva hadde oppgang av sjørøye over en strekning på om lag 500 m før utbyggingen av Bergsfjord kraftverk, og var regnet som en god sjørøyeelv. Det framgår av fiskeundersøkelsen at det var oppgang av sjørøye fram til tilløpsrøret ble skiftet ut i 2002-2003, men at elva nå ikke er gyte- eller oppvekstområde for anadrom fisk. Bergsfjord utviklingslag har i tillegg påpekt at anleggsvirksomheten ved ombyggingen av dam og tilløpsrør bl.a. førte til tilslamming av løsmasser i elva. Bergsfjord utviklingslag mener det må slippes en minstevannføring som sikrer fiskebestanden i elva.

Bergsfjordvatnet har siden 1959 har vært regulert med 7 meter, og departementet registrerer at det likevel er en fin bestand av røye i vatnet. Økt slukeevne i kraftverket vil innebære at det på våren vil bli en lengre periode med lav vannstand i magasinet enn tidligere, slik det går fram av magasinutfyllingskurvene i søknaden. Departementet er av den oppfatning at reguleringen av vatnet over mer enn 60 år har ført til at det er etablert en reguleringszone mellom kote 90 og 97, og at økt slukeevne med endret reguleringsregime innenfor HRV og LRV ikke vil påvirke forholdene for fisk i nevneverdig grad. Departementet vil likevel vise til at konsesjonæren etter konsesjonsvilkårenes post 11 kan pålegges etterundersøkelser.

Etter etableringen av Bergsfjord kraftverk i 1959 har Bergsfjordelva vært tilnærmet tørrlagt i store deler av året. Departementet legger likevel til grunn at oppvandring av fisk er mulig på den tiden av året det er overløp fra dammen, og at lekkasje fra den gamle rørgata kan ha bidratt med en viss vannføring i elva også utover dette. Men all den tid elva nå i praksis er tørrlagt i store deler av året, har den ingen reproduserende bestand av sjørøye.

NVE mener at slipp av minstevannføring kan gi muligheter for at reproduksjon på nytt kan finne sted i Bergsfjordelva, men er av den oppfatning at vannslippet må være vesentlig dersom en ny, livskraftig sjørøyebestand skal kunne re-etablere seg. NVE mener at et større vannslipp enn hva som framgår av konsesjonen, vil være et avbøtende tiltak med en antatt nytteverdi som ikke står i forhold til Bergsfjord kraftverks størrelse og produksjon. Departementet slutter seg til NVEs vurdering, og vil legge til at vannføringen i elva etter oppfylling av magasinet og fram til 30. september vil være noe større enn hva som følger av NVEs vilkår, med departementets begrensninger på reguleringen av Bergsfjordvatnet.

Departementet vil for øvrig bemerke at etter post 5. *Naturforvaltning* i konsesjonsvilkårene, kan Miljødirektoratet pålegge Ymber avbøtende tiltak, bl.a. av hensyn til fisk i Bergsfjordelva. Eventuelle pålegg må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Annet

Departementet gjennomførte konsultasjon med Cuokcavuotna/Bergsfjord reinbeitedistrikt den 16. september 2019. Reinbeitedistriktet hadde ingen merknader til NVEs konsesjon til økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk, og ga på generelt grunnlag uttrykk for at det er bedre å utnytte eksisterende kraftverk bedre enn å bygge nye kraftverk. Utkast til protokoll er oversendt reinbeitedistriktet, uten at departementet har mottatt merknader fra distriktet.

Privatrettslige forhold

Gjennom departementets klagebehandling har det vært fremmet synspunkter på at Ymber ikke har alle nødvendige privatrettslige avtaler for drift av Bergsfjord kraftverk.

NVEs konsesjonsbehandling og departementets klagebehandling innebærer at det omsøkte tiltakets fordeler vurderes opp mot ulemper for allmenne og private interesser, jf. vannressursloven § 25. En konsesjon er en offentligrettslig tillatelse og omfatter ikke privatrettslige forhold.

NVE har ved oversendelse av klagesaken opplyst at tiltakshaver selv har ansvar for å avklare de privatrettslige forholdene til eventuelle andre rettighetshavere i området. Departementet slutter seg til dette.

Oppsummering

Departementet legger til grunn at Bergsfjord kraftverk ble etablert konsesjonsfritt i 1959 med en regulering av Bergsfjordvatnet på 7 meter mellom HRV på kote 97 og LRV på kote 90.

En utvidelse av slukeevnen fra 0,55 m³/s til 1,5 m³/s vil føre til redusert vannføring i Bergsfjordelva og et endret reguleringsregime for Bergsfjordvatnet, og krever konsesjon. NVE har gitt konsesjon til økt slukeevne med vilkår at det skal slippes minstevannføring hele året på nivå med 5-persentilene. Fra 1. juni skal hele tilsiget gå til oppfylling av Bergsfjordvatnet og slipp av minstevannføring, inntil vannstanden i magasinet når kote 96. Etter dette kan Bergsfjordvatnet reguleres mellom kote 96 og 97 fram til 30. september.

Departementet mener at vannstanden i Bergsfjordvatnet må holdes på HRV etter oppfyllingen av magasinet og fram til 30. september. Dette vil innebære at reguleringssonen rundt vatnet ikke blir synlig i denne perioden, og at Bergsfjordelvas landskapsmessige betydning opprettholdes i større grad enn ved en regulering på én meter i samme periode. Denne begrensningen innebærer en redusert produksjon på om lag 0,1 GWh/år.

Bergsfjordvatnet har vært regulert med 7 meter i mer enn 60 år, og økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk vil etter departementets syn ikke forverre forholdene for fisk i vatnet nevneverdig. Overløp fra Bergsfjordvatnet vil sammen med slipp av minstevannføring i samsvar med NVEs vilkår bidra til å ivareta et livsmiljø i og langs elva.

4. Departementets vedtak

Klagene fra Loppa kommune, Bergsfjord utviklingslag og Bergsfjord Jeger og Fisk tas ikke til følge. Departementet mener fordelene ved økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk, på de nærmere angitte vilkår, er større enn ulempene for allmenne og private interesser jf. vannressursloven § 25. Departementet opprettholder NVEs tillatelse til å ta i bruk økt slukeevne i Bergsfjord kraftverk. Departementet har justert vilkårene når det gjelder reguleringen av Bergsfjordvatnet.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

5. Departementets merknader til konsesjonsvilkårene

Departementet mener at alt tilsig etter 1. juni må gå til oppfylling av Bergsfjordvatnet og slipp av minstevannføring inntil vannstanden når høyeste regulerte vannstand (HRV). I denne tiden skal kraftverket ikke være i drift. Av hensyn til landskap både ved Bergsfjordvatnet og langs Bergsfjordelva, skal vannstanden holdes på HRV fram til 30. september. Dette vil innebære en noe redusert produksjon i Bergsfjord kraftverk, men vil redusere ulempene for landskap, friluftsliv og naturmangfold ved økt slukeevne i kraftverket.

Departementet viser utover dette til NVEs merknader til konsesjonsvilkårene i KSK-notat 112/2017.

Departementet ber NVE, ved kopi av dette brev, utstede ny vassdragskonsesjon med følgende tillegg til *Post 1 Reguleringsgrenser og vannslipp*:

"Alt tilsig etter 1. juni skal gå til oppfylling og slipp av minstevannføring inntil vannstanden når høyeste regulerte vannstand (HRV). I denne tiden skal kraftverket ikke være i drift. Deretter holdes vannstanden på HRV til 30. september."

I forbindelse med utbedring av dammen, foreligger det mer nøyaktige oppmålte høyder for LRV og HRV. Departementet ber NVE om å oppdatere reguleringshøydene for Bergsfjordvatnet i vassdragskonsesjonen.

Med hilsen

Katrin Lervik (e.f.)
underdirektør

Steinar Pettersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Advokat Gunnar Lunde AS
Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS
Norges vassdrags- og energidirektorat
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Ymber AS

Adresseliste

Bergsfjord Jeger og Fisk
Bergsfjord utviklingslag
Loppa kommune

RS 2021/44 Orientering/eventuelt